176668

K 46107318 : สาขาวิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ

คำสำคัญ : ไตรภูมิ / จิตรกรรมฝาผนัง / สมุดภาพไตรภูมิ / วัดเกาะแก้วสุทธาราม

ณมน พงศกรปภัส : จิตรกรรมฝาผนังภาพไตรภูมิอุโบสถวัดเกาะแก้วสุทธาราม จังหวัดเพชรบุรี : ความสัมพันธ์ด้านรูปแบบและเนื้อหากับสมุดภาพไตรภูมิสมัยอยุธยา เลขที่ 6 (TRIBHUMI PANITING IN KOHKAEWSUTTHARAM TEMPLE, PHETCHABURI PROVINCE : THE RELATIONSHIP IN FORMS AND CONTENTS WITH TRIBHUMI FOLDED PAGE BOOK OF AYUTTHAYA NO.6) อาจารย์ผู้ควบคุมสารนิพนธ์ : ศ.ดร.สันติ เล็กสุขุม. 66 หน้า. ISBN 974-464-272-6

สารนิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบและเนื้อหาเกี่ยวกับไตรภูมิในศิลปะไทยว่ามีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสื่อที่นำเสนออย่างไร รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ด้านรูปแบบและเนื้อหาระหว่างจิตรกรรมฝาผนังภาพไตรภูมิอุโบสถวัดเกาะแก้วสุทธาราม จังหวัดเพชรบุรี กับสมุดภาพไตรภูมิฉบับกรุงศรีอยุธยา เลขที่ 6

ผู้วิจัยพบว่า เมื่อมีการถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับไตรภูมิจากคัมภีร์โลกศาสตร์มาเป็นสมุดภาพไตรภูมิ และถ่ายทอดจากสมุดภาพไตรภูมิมาเป็นจิตรกรรมฝาผนัง เนื้อหาเกี่ยวกับองค์ประกอบของสัณฐานจักรวาลโดยเฉพาะในส่วนของเขาพระสุเมรุและเขาสัตบริภัณฑ์ซึ่งเป็นโครงสร้างหลักของจักรวาลก็มีการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดไปตามสื่อที่ถ่ายทอดด้วย ส่วนหนึ่งเป็นเหตุมาจากข้อจำกัดในการถ่ายทอดของแต่ละสื่อ ไม่ว่าจะเป็นพื้นที่อันจำกัดของสมุดข่อยหรือการจัดวางองค์ประกอบภาพให้เข้ากับจิตรกรรมฝาผนังด้านอื่น ๆ ในพระอุโบสถ อย่างไรก็ดี ตัวแปรสำคัญประการหนึ่งที่เป็นปัจจัยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของสัณฐานจักรวาลเมื่อถ่ายทอดผ่านสื่อที่เปลี่ยนไปก็คือบทบาทหน้าที่ของสื่อนั้น ๆ นั่นเอง

จากการศึกษาเปรียบเทียบจิตรกรรมฝาผนังภาพไตรภูมิ อุโบสถวัดเกาะแก้วสุทธาราม จังหวัดเพชรบุรี กับสมุดภาพไตรภูมิสมัยอยุธยา เลขที่ 6 พบลักษณะการแสดงภาพฉกามาพจรสวรรค์ที่คล้ายคลึงกัน ทำให้สันนิษฐานได้ว่า จิตรกรรมฝาผนังภาพไตรภูมิ อุโบสถวัดเกาะแก้วสุทธาราม น่าจะได้รับอิทธิพลด้านรูปแบบและเนื้อหาบางประการจากสมุดภาพไตรภูมิ

176668

K 46107318 : MAJOR : ART HISTORY

KEY WORD : TRIBHUMI / MURAL PANITING / TRIBHUMI FOLDED PAGE BOOK / WAT KOHKAEWSUTTHARAM

NAMON PHONGSAKORNPAPHAS : TRIBHUMI PANITING IN KOHKAEW SUTTHARAM TEMPLE, PHETCHABURI PROVINCE : THE RELATIONSHIP IN FORMS AND CONTENTS WITH TRIBHUMI FOLDED PAGE BOOK OF AYUTTHAYA NO.6. MASTER'S REPORT ADVISOR : PROF.SANTI LEKSUKHUM,Ph.D. 66 pp. ISBN 974-464-272-6.

The purposes of this research was to study about "Tribhumi" in Thai art, in the subject of how their forms and contents were changed to suit the different kind of art. And also study the relationship in forms and contents between Tribhumi mural painting in Ubosoth Wat Kohkaewsuttharam, Petchburi Province and Tribhumi floded page book of Ayutthaya No.6.

The result of the study was the contents of main cosmological structure were changed to suit each kind of art. This is because the representation of each medium was limited. For instance, the folded page book had very small space. And in mural painting, the artist had to consider the relationship of contents between each wall. However, the function of each medium was the main factor of changing.

From the study of relationship between Tribhumi Mural Painting in Ubosoth Wat Kohkaewsuttharam, Petchburi Province and Tribhumi floded page book of Ayutthaya No.6, there were some similarity in details of Chakamavacara heaven. So it could be assume that Tribhumi mural painting in Ubosoth Wat Kohkaewsuttharam, Petchburi Province might be influenced by Tribhumi floded page book in forms and contents.